

ЖУРНАЛ – ПЛАСТОВОГО – НОВАЦТВА

Ч. 2 (133)

ЛЮТИИ

1968

„ГОТУЙСЬ”

Журнал пластового новацтва

“HUTUJS” — MAGAZINE

for Ukrainian Children

Видає Головна Пластова Булава

Педагоге Колегія:

пл. сен. Леся Храплива,

ст. пл. Світляна Луцька,

ст. пл. Іриней Юрчук

Адреса Редакції:

LESIA CHRAPLYWA

158 East 7th St., Apt. 3A

New York, New York 10009

Адмініструє

Крайова Пластова Старшина

на ЗДА.

Адреса Адміністрації:

“P L A S T” Inc.

140-142 Second Avenue

New York, N. Y. 10003

Обкладинка роботи

Наталіи Горалевської

З М І Є Т :

Леся Українка: Вечірня година	1
Оленка	2
М. Петрів — О. Тарнавська:	
Влав сніжок (пісня)	5
Що пише Мишка-Гризикнижка?	6
Сестричка Світляна:	
Найкращий одяг сестрички	9
Сестричка Христя Татомир'	
Білосніжки	11
„Готуйсь” дякує за різдвяні при- віти	14
З новацького світу	15
Рій „Зореплавці” — О. Гординська	26

ПЕРЕДПЛАТА „ГОТУЙСЬ” у 1968 році: В ЗДА — 3.00 доляри, в КАНАДІ — рівновартість 3-ох американських доларів, в ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ — рівновартість 2.80 американських доларів, в АВСТРАЛІЇ — 2.50 американських доларів.

ГОТУЙСЬ

ЖУРНАЛ ПЛАСТОВОГО НОВАЦТВА

Ч. 2 (133)

Лютий

1968

Леся Українка:

ВЕЧІРНЯ ГОДИНА

Уже скотилось із неба сонце,
Заглянув місяць в моє віконце.
Уже засвітились у небі зорі,
Усе заснуло, заснуло й горе.

Вийду в садочок та погуляю,
При місяченьку та й заспіваю.
Якже тут гарно, як же тут тихо,
В таку годину забудеш лихо!

Кругом садочки, біленькі хати
І соловейка в гаю чувати.
Ой, чи так красно в якій країні,
Як тут на нашій рідній Волині!

Ніч обгорнула біленькі хати,
Немов маленьких діточок мати,
Вітрець весняний легенько дише,
Немов діток тих до сну колише.

(В місяці лютому згадуємо день народин нашої найбільшої поетки та письменниці Лесі Українки. Її справжнє ім'я було Лариса Косаг-Квітка. Писала вона багато для старших, але писала і для дітей, бо дітей дуже любила).

ОЛЕНКА

(Подано на основі споминів Олени Теліги)

Надворі падав дощ зі снігом. Хоч був уже ранок, в хаті було майже темно. Мама зварила Оленці на бензиновій машинці чаю з малинових листків і Оленка випила його одним духом, замкнувши очі. Бо хто ще й дивився б на таку погань! Навіть без цукру! Але ліпшого чаю в них не було від того часу, коли прийшли большевики. Татко славний інженер-професор Іван Шовгенів мусів виїхати разом з урядом Директорії кудись у чужину, а мама з Оленкою осталися самі в Києві. В їх гарній, великій хаті заквартирувалися чужі люди, в кожній кімнаті по одній родині, а Оленці з мамою залишили тільки одну малу кімнатку. Колись у цій кімнатці стояли найкращі меблі, оббиті зеленим оксамитом і її відчиняли лиш тоді, коли приїздили якісь дуже важні гості. А тепер її заклали на три чверти різними речами, що вдалося врятувати з цілої хати. Тут вони з мамою тепер і варили на машинці, і спали і просиджували цілі дні. І ще приходив час-то управитель дому та грозив, що й цю кімнатку будуть мусіти віддати, бо це на них дві забагато.

Добре що Оленці вдалося дістати працю. Ходила щодня до бюро та там переписувала весь день своїм гарним письмом різні

папері. До бюро було неблизько і Оленці дуже боліли ноги, поки дійшла туди. А спізнитись не можна було й на хвилинку, бо тоді зараз прогнали б її з праці і вона не могла б принести мамі навіть тих кілька карбованців на тиждень.

Оленка не казала нікому в бюрі, що її батько за границею. Але скільки разів начальник бюро кинув на неї своїм лютим поглядом, Оленці чомусь здавалося, що всі про це знають і що можуть заговорити про це, коли лиш захочуть. А в ті часи було дуже небезпечно мати когось рідного за границею!

І ось сьогодні Оленка прийшла до праці, скинула свій повитираний плащик, що з нього вже добре виросла та сіла за писальний столик. Коли нараз хтось торкнув її за плече. Це була старша касієрка Соня, одинока в усьому бюрі, що завжди розмовляла з Оленкою.

— Знаєш, сьогодні після праці будуть роздавати по фунтові цукру кожному працівникові. Щоб ти бува не прогавила цього.

— О, цього я певно не забуду! Спасибіг вам, що сказали мені! — усміхнулася Оленка та знов заглибилася у свою працю. Писала пильно, але весь час не давала їй спокою гадка: а на скільки-то днів вистане того цукру

для мами і для неї? Якби брати по ложечці до склянки чаю? А якби брати по пів, то на ще довше встане...

Та її працю і думки перервав начальник. Він станув нараз біля її столика, а за ним сторож з відром води та брудною ганчіркою.

— Олено Іванівно, — промовив начальник, — покидайте писання, бо треба зараз помити долівку. Бачите, скільки болота нанесли люди за черевиками в кімнату!

Оленка вся почервоніла на личку від обурення.

— Я не буду мити вашої долівки! — відповіла ніби спокійно, хоч дрижала всім тілом від хвилювання. — Моє завдання тут — писати, а не витирати болото!

— Ого, — став глузувати начальник, — велика пані, до важкої роботи не звикла!

— Неправда, — закликала Оленка, — я роблю дома для мами все, що потрібно! І долівку мию і дрова ношу і воду, від коли водопроводи поповнані! Але вам робити не буду — бо ви хочете познуцятися наді мною! А тут я повинна писати!

— Тут ви повинні робити, що я накажу! — визвірився на неї начальник. — Це вам ще й так ласка! Ми добре знаємо, що ваш батько, петлюривець, втік за границю, і цього досить, що могли б хоч і зараз викинути вас із праці!

— Так проганяйте! — відпові-

ла Оленка, а сльози аж станули їй в очах. — А я не дам насміхатися над собою!

— Не даєте, то зараз збирайтеся й не приходьте більше! — гукнув начальник, аж Оленці здавалося, що шиби задзвеніли.

Оленка не відповіла нічого, тільки мовчки здійняла з гачка свій плащ, і навіть не запнувши його як слід, вибігла на вулицю. Там далі падав осінній дощ, а Оленці по личку котилися сльози... Не буде цукру, не буде й грошей, щоб купити хоч кусок чорного хліба... Мама знов буде вносити продавати на базар татові книжки та свої давні сукні, щоб купити хоч трохи харчів. Але вона, Оленка, не дасть нікому насміхатися зі себе, нікому! І вона знала, що якби татко був

тут, сказав би, що вона добре зробила!

**
*

Коли прийшла додому, довго вагалася, поки постукала в двері. Що вона скаже мамі? Та на щастя мама така була зайнята чим іншим, що навіть зраділа, коли побачила Оленку дома ще перед полуднем.

— Добре, що ти прийшла, дитино! Татко прислав нам провідника і він проведе нас цієї ночі на волю, за границю. Там вже не будемо боятися большевиків!

Оленці зразу так полегшало на серці, що аж перехрестилася. Миттю завертілася по хаті, помагаючи мамі збирати та складати в маленькі клуночки, що можна було взяти зі собою.

**
*

Була дуже темна ніч, коли знайшлися в лісі, недалеко границі. Мороз зціпив землю і провідник весь час пригадував, щоб ступати дуже уважно, бо кроки по твердій землі чути дуже далеко.

— Ось там загороди з колючого дроту. — пояснював він пошепки. — Попри них треба дуже уважно проходити...

Та враз почувся гавкіт приграницьких, лютих собак, тупіт багатьох чобіт та вигуки: — Ловіть, ловіть, вони йшли суди!

— Завертаймо! Тут надто небезпечно проходити! — наказав шепотом їх провідник. Та в ту

мить Оленка закликала трохи не вголос:

— Я не хочу! Я не буду більше під большевиками! — вирвала свою руку з маминої та кинулася просто перед себе на колючі дроти. Чула, як заржавілі колючки роздирали їй шкіру на руках і на плечах, чула постріли десь за собою, але не зважала на ніщо, тільки бігла, бігла... Збігла стрілою по стрімкому узбіччі яру і аж там впала, знесилена, на землю. Там і знайшли її мама з провідником, що надбігли за нею.

— Відважна дочка у вас, пані! — говорив мамі провідник. — Якби нам не треба було бігти за нею, я не зважився б був проходити границю, коли сторожа була так близько!

Мама припадала до пораних рук Оленки:

— Дитино моя бідна, якже тобі мусить боліти, а я й не маю чим перев'язати ран!

— Це нічого! — відповіла Оленка, затискаючи зуби. — Зате ж ми на волі! Але до мого Києва я ще колись повернуся!

І справді, після багатьох, багатьох років, славна українська поетка Олена Шовгенів-Теліга повернулася до свого Києва!

(Це оповідання з дитячих років нашої великої поетки **Олени Теліги**. Вона провела свою молодість на чужині, в Чехії та в Польщі. Одначе, коли тільки німці прогнали большевиків з України та можна було повернутися

туди, Олена перша з емігрантів повернулася. Вона вмiла вже змалку зносити всякi труди й не вигоди i тепер, хоч жити в Києвi було важко й небезпечно, вона вiдважно змагалася за Україну

та вiдважно пiшла за Неї на смерть.

Багато наших куренiв пластунок-юначок вибирає її тепер своєю патронкою-опiкункою.

ВПАВ СНІЖОК

Слова: М. Петрiв

Музика: Оксана Тарнавська

Впав сні-жок! Впав сні- жок! Гей же, хлоп- ці, до са-нок!

Хто змерзлѡх, - той хай тря- сьє-ся, Хто ко- зак, - не-

хай смi-єтьє- ся! Гей же, ра- зом на гор- бок,

Гей же, хлоп-ці до са- нок.

Впав сніжок! Впав сніжок!
Гей же, хлопці, до санок!
Хто змерзлюх, той хай трясеться,
Хто козак, нехай сміється!
Гей же разом на горбок,
Гей же хлопці, до санок!

Впав сніжок! Впав сніжок!
Гей, дівчатка до санок!
Вітер, що сердито дує,

Не страшний нам — він гартує,
Рум'янци дасть, мов квітки,
Гей, дівчата, на санки!

Гей же разом! Раз, два, три!
Розетупіться всі вітри!
Дармо вітре, дармо гониш,
Нас не спиниш, не догониш,
Бо з'їжджаємо згори!
Гей же, разом! Раз, два, три!

ЩО ПИШЕ МИШКА-ГРИЗИКНИЖКА?

Дороге моє Новацтво!

Ну, наколядувалася я цих Свят, попоїла смачненько куті, а тепер сіла у своїй норі писати Вам про те, про що обіцяла ще в січні. Отже — про Світовий Конгрес Вільних Українців у Нью Йорку. Бо в січні вспіла я описати тільки перші його два дні, а він тривав, як знаєте, аж цілий тиждень. Ой, набігалися ми зі сестричкою Лесею за той тиждень! Що-днини відбувалися якісь засідання, якісь наради. То радили вчені-професори, зібрані в Науковому Товаристві імені Тараса Шевченка, то знов усі ті, що пишуть та видають газети (їх звуть „журналістами”). То знов один весь день радили самі пані з різних жіночих організацій. Що вони там радили — спитайте найкраще Ваших мамів. Вони або самі там були, або знають зі своїх, жіночих журналів що там було на цьому Жіночому Конгресі.

Всюди там треба було нам бути, всього послухати. А до того ще поприїздило з усього світу багато-багато наших добрих знайомих і з усіма треба було поговорити, а з деким новим і познайомитися. А скільки то ми, члени Об'єднання Працівників Дитячої Літератури, наговорилися про те, які нові книжечки для Вас писати та видавати! Ви не смійтеся, коли я кажу „ми-члени”, бо й я член, хоч дуже маленький. А коли сестричка Леся говорила з ким, а я сиділа в її кішні, то хіба не так, ніби й я говорила? Скажіть же самі!

Так радили ми весь тиждень, а в суботу було щось зовсім інше. І щось дуже цікаве! Ми поїхали до такого величезного театру в Нью Йорку, що зветься „Медізон Сквер Гарден”, і там зібралося дуже, дуже багато українців. Сестричка казала, що було їх біля десяти тисяч.

А я аж за голову схопилася: коли десять тисяч — так багато, то скільки ж мусить бути всіх українців, коли їх усіх 50 мільйонів, а в самому лиш вільному світі понад два мільйони!

Отже в цьому театрі була велика маніфестація. Що це таке — спитаєте? Найкраще розкажу Вам за чергою, що там діялося. Спершу виводили танки на великій, великій площі хлопці та дівчата з різних наших молодечих організацій. Нам зі сестричкою таки найбільше подобався танок „гуцулка”, що його виводили наші пластунки. Хоч і інші танцювали непогано, а мені аж передні лапки попухли, так плескала всім!

Опісля були промови. Говорили наші владики-єпископи, говорили і якісь дуже поважні панове. Сестричка пояснила мені, що це представники різних наших партій. Бо Ви знаєте і я знаю, що дорослі мають звичай збиратися у такі свої товариства-партії і кожна партія має свою програму, то значить, що хоче завести такий або інший лад поміж людьми. Такі партії є в кожному народі, є й поміж українцями.

Коли всі вже покінчили говорити, питає мене сестричка:

— Чула ти, мишко, про що вони говорили?

— Чула! — кажу.

— А зрозуміла?

— Може й не все зрозуміла, — кажу, — але одно знаю: кожен з них говорив, що треба всім українцям держатися разом та разом працювати, всім, до якої партії вони не належали б. Бо тільки тоді виборемо собі Україну.

— Коли ти це зрозуміла, мишко, то саме це й найважливіше! — сказала сестричка.

Навіть не вмю Вам розказати, яка я горда була, що зрозуміла те, що слід! А тим часом на площі усталилися знов хлопці та дівчата здовж границь намальованої карти України. А там, де різні області України, станули дівчатка в таких одягах, які носять у кожній області.

Потім було ще щось краще. Я вже від початку завважила, що на долівці залі був намальований великий тризуб та старалася додуматися, навіщо його там намалювали.

Аж стали знов виходити хлопці й дівчата, хто в однострою, а хто в народньому одягу, та стали уставлятися на цьому тризубі. Та ще не покінчили уставлятися, як музика заграла „Боже Великий” і всі вони впали на коліна, немов до молитви. Так чудово все було, так зворушливо, що аж сльози станули в моїх мишачих очах. А коли покінчили молитву, питаю я сестрички:

— Тільки чому вони не вислали ще більше дітей, щоб тризуб був повний? А то на всіх трьох вершках не клячав ніхто — і це мені дуже не подобалося!

— Нікому це не подобалося! — відповіла сестричка. — Бо це вільне місце остало для українських дітей, що залишилися в Україні, і їх большевики не пустили б, щоб вони приїхали до нас. Це навмисне оставили на тризубі вільне місце для них, щоб видно було, як дуже їх нам недостає!

Дальше вже не було часу говорити, бо відбувалася дефіляда, то значить, що маршували пластуни і сумівці й одумівці, всі в одностроях та з прапорами. А як гарно маршували! І так багато їх було, що вся валичезна заля здалася нараз зовсім малою. Я аж налякала не на жарти, що зараз вони всі там розгубляться, помішаються, а то й ще хто кого штовхне в тісноті. Та куди там! Лава попри лаву замаршували так рівненько, в такому порядку, що я аж ахнула з дива! Так голосно ахнула, що всі, хто сидів кругом, зглянулися, хто це ахнув, хоч його не видно. А сестричка Леся засміялася з мене:

— Смішна ти, мишко! Коли наші молодечі організації щось роблять, то нічого за них боятися: вони вже знають, що й як робити!

Коли дефіляда покінчилася, пішли ми разом з усіми людьми під той будинок, де живуть члени большевицької делегації до Об'єднаних Націй. Пішли ми туди, щоб перемаршувати перед їх вікнами, хай по-

бачать, скільки нас, та що всі ми проти них. І що ми їх не боїмося, а хай вони нас бояться.

Я признаюся Вам, що такі видряпала собі маленький камінчик з муру, щоб кинути в вікно цим большевикам. Але не кинула... Бо поліція загородила вулицю, при якій вони живуть і не хотіла нас пропустити. Так налякалися нас большевики, що аж покликали американську поліцію на рятунок! Коли ж хто хотів таки продертися, того відганяли палицями або загороджували дорогу кіньми. То ми тільки кричали: „Геть з большевиками” і „Воля Україні”, співали таку пісню „Не пора”, та й довелося повертатись додому.

Прийшли ми додому зовсім змоклі, бо й дощ лив, немов большевики його собі замовили. І аж дома сестричка знайшла у своїй кішені мій камінчик. Здивувалася дуже, і тоді я мусіла признатися, навіть що його собі приготвила.

І поки я сушила свій мокрий кожушок біля ogrівача в кімнаті, сестричка повчала мене, що не так треба сьогодні воювати з большевиками. Що ось коли ми з нею видаємо „Готуйся”, а новацтво його читає, то це куди небезпечніше для всякого нашого ворога, як такий малий камінчик.

Слухала я, слухала, похитувала головою, бо воно все ніби правда. Але камінчик таки собі заховала, так, що сестричка про це нічого не знає. Може він ще якраз колись пригодиться?

Сестричка Світляна:

НАЙКРАЩИЙ ОДЯГ СЕСТРИЧКИ

Було це дня 18 листопада 1967 року. Ксеня з батьками поїхала зі своєї хати на долині міста в Нью Йорку до великої залі „Медізон Сквер Гарден”. Там мала відбутися велика маніфестація з нагоди Світового Конгресу Вільних Українців. Мама й тато ходили вже весь тиждень на різні засідання цього Конгресу. А оце тепер, в суботу, вперше могла піти з ними і Ксеня.

В величезній залі зібралися ти-

сячі народу. Заля була така велика, що навіть не можна було розпізнати облич тих, хто сидів по другому боці. Всі прийшли чи приїхали тут, щоб разом доказати свою вірність Україні.

Маршували лави пластунів та сумівців в одностроях, з прапорами. Різні групи танцювали прекрасно українські народні танки, співав хор, якісь дуже поважні панове говорили промови. Але Ксені найбільше подобалася жи-

ва карта України. На долівці за-лі були намальовані границі України, і на них уставилися, один біля одного пластуни та сумівці в одностроях. Далі стали виходити перед глядачів дівчата в одягах із різних областей Украї-їни. Заповідачка казала, з якої області кожна, а тоді вона ста-вала на тому місці на карті, де саме носять такі одяги. Були тут дівчата в поліському, київсько-му, буковинському, гуцульському одягу, були і в інших ще. А всі разом творили прекрасну, барви-сту картину.

— Ксеню, — шепнула мама, —

котра ноша тобі найбільше по-добалася?

Ксеня обкинула зором всю ма-льовничу карту, подумала трохи та сказала нерішучим голосом:

— Вони всі такі гарні, але ме-ні здається, що стрій моєї се-стрички таки найкращий. Я ба-чила її, вже передягну, в кори-дорі!

— Котрий це? — спитала ма-ма.

— По середині карти. Бачиш, ця дівчина в синій **корсетці**. — показала Ксеня.

— Це полтавський одяг, — по-яснила мама. — Він справді гар-ний, і коли говоримо про україн-ський стрій взагалі, маємо зви-чайно на думці саме полтавський. Спідницю при цьому одягу зве-мо **плахтою**. Вона зроблена з взористого матеріялу, тканого в різнобарвні прямокутнички. Пла-хта огортає стан, але з переду не сходиться. Зверху по плахті приходить **фартушок-попередни-ця** з барвистого шовку, вишива-на. Внизу з-під плахти виглядає беріг білої **підгички**, закінченої взором.

Поки мама розказувала, жива карта України була вже готова. Щоб краще приглянутися своїй сестричці, Ксеня станула аж на крісло. Запам'ятувала собі все: гарно вишиту сорочку, червоне **намисто**, **віночок** з барвистими **стрічками**.

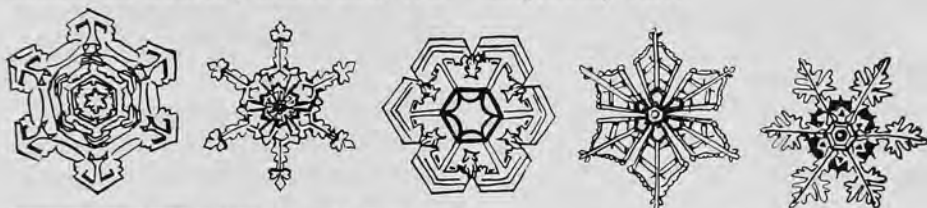
— Мамо, я хотіла б мати та-

кий стрій! — попросила вона не-
сміливо.

— Добре, сказала мама, не зво-
дячи очей з карти, — тільки ма-
лі дівчатка на Полтавщині не но-
сять корсеток. Замість плахт —
у них квітчасті спіднички, а за-
мість цілого віночка, на голові
тільки стрічка та по квітці по бо-
ках, поверх гладко заплетених
кіс. Спідничку й попередницю
підперізають вони однобарвним
вовняним поясом, вишневим, тем-

нозеленим чи темносинім. На но-
ги взувають звичайно чобітки.

Ксеня вже мріяла, що й вона
матиме такий свій власний пол-
тавський одяг, а рівночасно гля-
діля, як на сцену вийшли дівча-
та в народніх одягах, несучи на
рушниках миски з хлібом і сіл-
лю, щоб так, старинним україн-
ським звичаєм, привітати всіх
українців, тут на залі та в усьому
широкому світі.

Сестричка Христя Татомир:

БІЛОСНІЖКИ

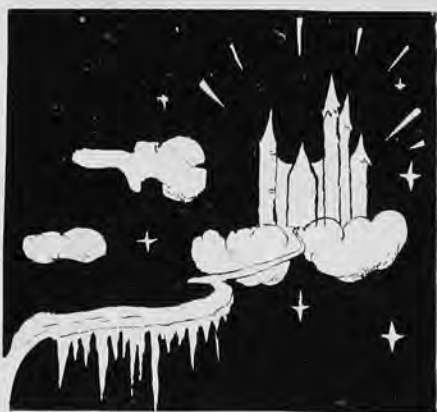
Ген високо, в небесах,
В'ється срібний, білий шлях.
Там сніжиночки живуть
І зими вже здавна ждуть..

Цар Мороз сім'ю збирає,
До сніжинок промовляє:
— Любі діти, час манджати,
Світ в пелену одягати.

Лицарі, що йдуть на змаг,
Виступають вже на шлях.
Цих найкращих висилають
В грізні лави уставляють.

В тому царстві були сніжки,
Неслухняні Біло-ніжки.
Тільки-що, на світ з'явились,
А вже спорили та бились.

Лицарів усі прощають,
В путь далеку виражають.
За ворота вийшли й сніжки,
Хоч слабі ще мають ніжки.

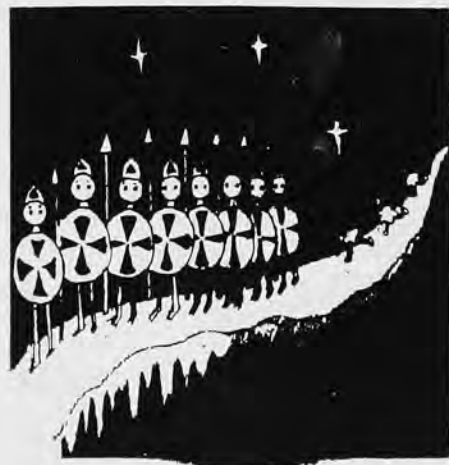
Нишком-тишком закруtilсь,
Поміж лицарством укрились,
Крізь небесні мчать притвори,
Понад ріки, доли, гори.

Біло-ніжки ще маленькі,
І маленькі та дурненькі,
Хитроців вони не знають,
По-дитячому гуляють.

Тут не царська вже палата,
Тут не має мами, тата,
Треба власними руками
Йти на бій із ворогами.

Час по трудах спочивати,
Відпочинку десь шукати.
Біло-ніжки позлітали,
На горбочках полягали.

Враз таки і засипляють,
Про всі труди забувають,
Та біднякам не вгадати,
Як їм треба ще страждати.

В снах їх цар нагороджає,
Лицарями називає,
Грають труби, б'ють гармати,
Всі спішать, щоб їх вітати.

Взимку діти вибігають,
Гостей із небес вітають,
Шубки ось вони вдягнули
І санчата притягнули.

— Нумо сніжок розбудити,
Кулі з них тверді зробити!
Гей, високо їх кидаймо,
Сніг за комір насипаймо!

Крик та сміх кругом лунають,
Сніжки з жаху примлівають...
Час би дітям перестати!
Ні! Ще „бабу будувати”!

До роботи взялись шпарко,
Стало сніжкам дуже жарко!
Кулі там із них котили,
З сніжок бабу вже зробили.

Бабу одягли, вкрасили,
Капелюшок наложили...
Треба б ще попрацювати,
Та... смеркає, час вже спати!

Сніжок сон щось не береться:
З болю кожна з них труситься,
І в розпучі нум молити:
— Царю! Хочемо ще жити!

Ген високо, в небесах,
В'ється в хмарах сніжний шлях
Сніжки прощення благають,
Цар простив — научку мають!

Ранком дітям не баритись!
Треба ж бабу покінчити!
Здивувалися немало:
Була баба і... пропала!

Де стояла баба-пані,
Дві великі калабані.
Лиш високо в небі линуть
Сніжки столені — хмарини.

Любі діти — уважайте,
Сніжкам ви не співчувайте!
Без заправи, без науки,
Ждуть усіх великі муки!

Таж часу ви не марнуйте,
Пильно вчіться, студіюйте,
А як прийде слушний час
Будуть лицарі із вас!

Мал. Христя Татомир

Л. Хр.:

Мають хлопці і дівчата
Лещата та ще й санчата,
А кругом — біленький сніг!
Краще — хто б подумав міг?!

А кругом — мороз тріскучий!
Ковзи мають всі блискучі,
Іскриться на сонці лід,
Аж сміється з снігу дід!

Білим снігом все покрите,
Кулі можна з них ліпити,
Шкоди бо від куль нема!
Ой, чудова ця зима!

Новаки взимку щасливі,
Галасливі і сміливі,
Сили їм додасть сніжок,
Пильно сісти до книжок.

„ГОТУЙСЬ” ДЯКУЄ ЗА РІЗДВЯНІ ПРИВІТИ

Як і кожного Різдва, наспіло до Редакції немало привітів від новацтва та пластунів. Містимо їх тут:

Гніздо новачок „**Пташата**” з **Монтреалу**, Канада прислало гарну виліплену з барвного паперу карточку, а на ній підписи 26-ти новачок, чотирьох сестричок та сестрички гніздової.

Оба гнізда новачок з Нью Йорку, Восьме „**Лісові квіти**” та Вісімнадцяте „**Степові квіти**” передали „Готуйсеві” різдвяну карточку-привіт з витятою з паперу ялинкою, при нагоді Святвечірньої Свічечки.

Четверте Гніздо Новачок „**Пташата**” з Філядельфії переслано різдвяний привіт на світлині всіх своїх новачок та сестричок.

Гніздо Новачок „**Українські квіти**” з Когавзу, Північна Америка, прислало гарну карточку з підписами роїв: „**Рожі**” (шість новачок) та „**Чорнобривки**” (три новачки), двох сестричок та сестрички гніздової.

Новачки й сестрички 28-го Гнізда Новачок „**Перелетні птички**” із Філядельфії, переслали привіт з підписами роїв „**Чайки** та „**Журавлі**”, двох сестричок та сестрички гніздової. Бажають вони веселих Свят та щасливого Нового Року „Готуйсеві”, його адміністрації та редакції, всім сестричкам, новачкам, братчикам та новакам, всьому Пластовому прововоді, а навіть... Мишці-Гризикнижці!

Дуже гарні бажання новачок прислав рій „**Зайчики**” з Ньюарку: коли відкрити їх карточку, стає там правдивий ялинковий ліс, а в ньому маленький зайчик з хвостиком з вати. Жаль, що не вдалося помістити цієї карточки на сторінках нашого журналіка, бо вона таки дуже цікава!

Братчик Славко з Боффало прислав бажання від свого 23-го Гнізда **Новаків**.

Новачка **Мона-Христя Снлик** з Лос Анджелес прислала бажання враз із розгадкою загадок.

Новак Олесь Кузишин з Нью-Йорку написав листа до Мишки-Гризикнижки про нову книжечку, яку він прочитав, та при цій нагоді побажав їй теж веселих Свят.

Новачка Ромашка Мриц з Торонто, пересилаючи передплату на новий рік, склала теж святочні побажання. Вся рідня Ромашки прислала разом з побажаннями таку гарну карточку, що „Го-

туйсь” мусить її помістити! Ось вона:

Новак-самітник Марко Гарванко з Вілмінгтону, Північна Америка, пише:

Дорогий „Готуйся”!

Пересилаю передплату на новий, 1968 рік, три долари та два долари на Твій пресовий фонд.

Я дуже люблю читати „Готуйся”. Найбільше подобається мені „Записник Марка”, до якого я дуже подібний, бо називаюся Марко і маю молодшу сестру і здобуз другу новацьку пробу. Часом мені зовсім здавалося, що це він про

мене пише. Тільки я трохи старший і не потрапив би так гарно написати. Я читаю „Готуйся” мамі й сестрі і їм він теж дуже подобається. Особливо „Подорож довкруги світу” та „Що пише Мишка-Гризикнижка”.

Бажаю Тобі веселих Свят!

Марко Гарванко

**
*

Сестричка гніздова Новачок „Крилаті” з Вінніпегу, Канада, пише:

Цього року новачки з Вінніпегу, з Гнізда „Крилаті” відсвяткували річницю Першого Листопада в пластовій домівці. При цій нагоді приготували теж виставку своїх ручних робіт, щоб батьки могли оглянути. Найстарші новачки з роя „Соловейки” приготували чайок та перекуску для всіх гостей. Наше свято та вис-

Світлина Гнізда Новачок „Крилати” з Вінніпегу, у пластовій домовіці. На самому переді клячуть найменші, що ще не належать до новацтва, тільки ходять до „світлички”. Ці, що клячуть в одностроях — це „Зозульки”. В першому ряді стоять рої „Синички”, „Бджілки” та „Щиглики”. В другому ряді стоять сестричка гніздова Ака Котович, сестричка кошова Надя Гаврачинська та опікунка гнізда сестричка Іванна Качор. Далі всі сестрички роїв та найстарші рої „Жайворонки” і „Соловейки”.

тавка відбулися з дуже великим успіхом.

Щоб виконати своє різдвяне добре діло, новачки передають гроші, що їх зібрали за вступи на виставку. Вісім доларів на пресовий фонд „Готуйся”, а чотири на передплату за „Готуйся” для якоїсь новачки, яка не має можливості сама передплатити собі цього журналу.

Чи могли б Ви нам сказати, де можна б дістати прізвище й адресу такої новачки, бо тут, у Вінні-

пегу всі новачки самі передплачують свій журнал.

Сестричка Ака Котович, Гніздова

Новачка Уляна Закаляк з Лінден, в Північній Америці, пише:

Дорога Сестричко Редакторко!

Я називаюся Уляна Закаляк Мені 10 років. Ваш журнал „Готуйсь” дуже цікавий і я його завжди читаю. Я новачка з роя „Зозульки” в станиці Елізабет, у стейті Нью Джерзі. Прошу вмістити мій віршик в „Готуйсеві”.

МИ ПЕСИК

Я граюся з песиком,
Зву його Лесиком,
Мас він короткий хвіст,
Любить бігти через міст.

Вуха має він великі,
Ховається в черевики,
Скаче він сюди-туди...
— Цить! Сестричку не збуди!

Прогулянка Гнізда „Пташата” з Філядельфії

Минулої неділі вибралося на-
ше гніздо на прогулянку до мор-
ської бази. Там бачили ми бага-
то воєнних кораблів. Моряк взяв
нас до підводного човна та пока-
зав нам там багато цікавих ре-
чей. Потім поїхали ми до „Аква-

рами”, де бачили мудрих дель-
фінів. Вони показували нам різні
акробатичні штуки. Ми оглядали
ще більші й менші риби та вели-
кого кита. Вечером повернулися
ми додому.

Галюся Романів, рій „Со-
ловейки”, гнізда „Пташа-
та” в Філядельфії.

Новачки „Крилаті” з Вінніпегу стоять у крузі перед відкриттям
листопадового свята й виставки.

Новачка **Марта Іванчишин** пише:

... Незабаром попрощаю Тебе, Дорогий „Готуйсью”, бо на День Весни перейду до юнацтва. Мені трохи жалко за новацтвом, але

сподіюсь, що в юнацтві пізнаю ще більше цікавого й нового.

Марта Іванчишин, рій „Метелики”, Бронкс біля Нью Йорку.

Новачка **Галя Покусай** з Австралії пише:

Дня 9 липня відбулися в Народному Домі в місті Сент Олбанс сходуни Другого Гнізда Новачок „Приятелі природи”. В них брали участь новачки й новаки з Нобел Парку, Саншайну та Сент Олбансу. Були теж приванні сестричка Гануся Левинська та сестричка кошова Ірина Савчак.

Сходуни відкрила сестричка Левинська, а опісля ми привітали сестричку кошову. Тоді сестричка Левинська провела провірку вмилости з вишивання та

печення. Новаки проходили іспит із майстрування.

Після вмилостей відбулася збірка, що її провела сестричка кошова. Під час цієї збірки новаки дістали свої роєві відзнаки, а всі — посвідки вмилостей. Найменша з-поміж нас, Ніна Петрик, дістала жовту хустину і стала теж вже новачкою.

Після провірки вмилостей мали ми гри та співи. Коли гри покінчилися, юначки запросили все новацтво та гостей на спільний чай. Після чаю нам робили спільні світлини.

Галя Покусай

Друге Гніздо Новачок „Приятелі природи” та Самостійний Рій Новаків „Соловейки” перед Народнім Домом в Сент Олбансі, Австралія.

Новацтво й юнацтво зі Сент Олбансу з Головою Крайової Пластової Старшини, Миколою Осідачем на таборовій площі „Сокіл” біля міста Мельборну.

Новачка **Тамара Штинда** з Мельборну, Австралія, пише:

Пластуни в Мельборні відсвяткували Свято Юрія дуже гарно. Приїхавши на таборову площу, всі пластуни мали збірку. Нас підготовляли до Ювілейної Зустрічі в Сіднеї, яка відбудеться в грудні цього року. Під час змагу питали нас, чи вміємо різні пісні та ставили нам різні інші питання. Закінчивши змаг, ми пішли на обід. Та незабаром була знов збірка і приготування до дефіляди. Всі пластуни усталися на площі, кожна частина

окремо. Офіційну частину розпочали молитвою. Опісля признавали різні вм'юстї та давали пластунам, які на це заслужили — відзначки й хустини. Закінчили цю частину пластовим гимном.

Після невеличкої перерви мали ми ватру. При ватрі юначки складали Пластову Присягу та діставали пластові відзначки-лілейки. Потім ще трохи поспівали та вивели кілька сценок, закінчили ватру молитвою і піснею „Ніч вже йде” та поїхали додому.

Тамара Штинда

Новаци з Сиракюз несуть листи-прохання до святого Миколая.

Святий Миколай у станиці в Сиракюзах

Новацтво Пластової Станиці в Сиракюзах влаштувало дня 17 грудня минулого року свято-миколаївський вечір. Новацтво ставило сценку „Золота книга” та

„Зірки” з Сиракюз вийшли вітати святого Миколая.

діставало дарунки від святого Миколая.

Головні ролі в цій сценці виконували: Клаповуха — Оля Мазурик, Лапанчик — Ніна Назаренко, золотоволосий янгол, що загубив золоту книгу — Ліда Жовніренко, інші янголики: Маруся Тарнавська, Маруся Рись,

Зайчики „Лапанчик” та „Клаповуха” з янголиком.

Христя Ключас і Ліда Гвозда. Зірки, що попередили прихід святого Миколая, були: Марта Салій, Уляся Ключас, Леся Опар, Оля Жовніренко і Гіга Салій. Чортики були: Ігор Федорович, Борис Гудзяк та Ромко Федорович.

У сценці виступав теж рій новаків, які шукали в лісі поштової скриньки, щоб вкинути в неї листи до святого Миколая. Кожен з них просив святого Мико-

лая про українську книжку, бо на ройових сходинах вони поставили собі заложити ройову бібліотеку.

Святий Миколай вислухав їхні прохання і все новацтво станиці одержало в додатку до інших

гарних дарунків теж українські книжечки до читання.

Сценку приготвила сестричка гніздова Маруся Проскуренко, а декорації-прикрасу сцени виконав старший пластун Ігор Гапій.

Новачка **Адріяна Костко** з Галедон, недалеко Нью Йорку, пише:

Дорогий „Готуйся”!

Я дуже зраділа, коли побачила в Тебе вийнятки зі „Сріблстого павутиння”, газетки табору новачок „Гаї шумлять” на Вовчій Тропі. Це був мій перший новацький табір. Посилаю Тобі віршик „Осінь”. Це спогад про табір „Гаї шумлять”.

**Гаї шумлять, вже осінь іде,
Свої краски в гаї несе,
Червоно-жовто-золоті,
Листочки наші дорогі.**

**„Розлогі трави” вже посохли,
„Потічок” Жабок вже затих,
„Зелені верхів'я” почервоніли,
А „Гонивітер” гуляє в них.**

Чи пригадуєте собі, що „Розлогі трави”, „Потічок”, „Зелені верхів'я” та „Гонивітер” — це були назви гнізд у цьому таборі!?

СПОМИН З ТАБОРУ

**Ми приїхали з табору
І пішли у школу.**

**Пластової зупи й пісні
Не забудемо ніколи!**

**По фас, по фас¹⁾
Ідем всі враз...**

**А у школі все інакше,
Інша дисципліна,
Книжки, зошити, рахунки,
„Дають по колінах”.**

**Ми голодні, ми голодні²⁾,
З'їли б і коня...**

**В школі вчать нас малювати,
Читати й писати,
А в таборі працювати
І машерувати.**

**„Раз — я не чую, два —
[голосніше³⁾,
Три — трохи ліпше...”**

1)-2)-3) — це уривки з відомих таборових пісень.

Я називаюся Адріяна Костко, а в таборі називали мене „Чіча”. До побачення на наступний місяць!

Готуйсь! Твоя **Чіча і Тато**.
(Чому і тато підписався — „Готуйсь” не знає)!

Дванадцять гніздо новачок „Українські квітки” з Мельборну, Австралія, під час прогулянки до Ботанічного Городу.

„ГОТУЙСЬ” ДЯКУЄ ЗА ДАТКИ НА ФОНД:

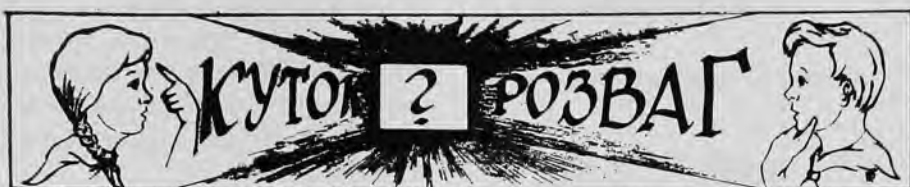
Вуйко Смок із Чикаго, як і кожного року, передплатив „Готуйся” для Малої Семінарії в Римі, та ще додав одного доляра на фонд „Готуйся”. Опісля він дістав запрошення на посвячення прапора куреня старших пластунок „Лісові мавки” у своїй пластовій станиці. При такому посвяченні є звичай, що кожен з гостей купує гарно вироблений і дорогий цвяшок та вбиває його у держак прапора. Замість платити за такий цвяшок, вуйко Смок передплатив ще один примірник „Готуйся” для Малої Семінарії, бо звідтіля пишуть, що їм „Готуйся” дуже подобається і всі його дуже радо читають.

По одному долярові склали на фонд „Готуйся”: Марта Іванчи-

шич з Бронксу, Андрійко Возняк з Клівленду. Марко Гарванко з Вілмінгтону склав два доляри.

Новачки „Крилаті” з Вінніпегу переслали 4 доляри на передплату якійсь новачці, яка не змогла б сама собі заплатити, та 3 долярів на фонд „Готуйся”.

Осередок Праці пластунів сеньйорів у Денвері, Північна Америка, склав 5 долярів, новаки „Бобрі” з Ріджайни склали раз п'ять долярів, а опісля з нагоди прощання свого братчика З. Басараба — ще три доляри. Пані Дарія Витанович з Чикаго склала одного доляра. Новачки з Сиракюз, Північна Америка, зібрали при нагоді свято-миколаївського вечора 10 долярів та переслали на „Готуйся”.

ЛІТЕРАТУРНА ЗАГАДКА

Докінчіть писати прізвища цих українських письменників, що писали для дітей та назвіть що найменше якийсь один твір, що кожен з них написав:

МАРКО В - - - - -

ЛЕОНІД Г - - - - -

ЛЕСЯ У - - - - -

БОРИС Г - - - - -

КОНСТАНТИНА М - - - - -

УКРАЇНСЬКІ ПІСНІ

(Подав братчик Ірко)

Українці люблять співати і тому співають при кожній нагоді. Є в нас різдяні пісні, весняні, весільні та багато інших. Щоб Ви краще познайомилися з різними родами українських пісень, „Готуйсь” придумав таку загадку: на малюнку бачите хлопців та дівчат, що співають. Кожне з них підписане, але не своїм правдивим іменем, а видуманим, псевдонімом. Коли переставите букви у кожному з цих імен, відчитасте, яку саме пісню співає цей хлопець чи дівчина.

Ану, спробуйте відгадати! А коли вже відгадасте, подумайте, в яку пору року та при нагоді яких свят співають кожному з цих пісень!

МІКОЛА
КОЙ

ОЛЯ
ДАК

ІВКА
ВЕНС

ЯГА
КІЛ

ВІРКА
ДЕЩ

СТЕЦЬ
РІЛКА

ХРЕСТИКІВКА

1		2		3
	■		■	
4				
	■		■	
5				

Коли надворі сніг або сильний мороз, новацтво мусить більше пробувати дома. Тоді придаються для розривки хрестиківки, бо во-

ни збагачують знання мови, вчать швидко думати й орієнтуватися. Подасмо нижче малу хрестиківку. Спробуйте її розгадати — а може згодом і самі складете подібну?

Слова доземо:

- 1) Організація української молоді.
- 2) Колише деревами, а може й молоти збіжжя.
- 3) Затичка в плящі.

Слова поземо:

- 1) Тварина, що тче нитки.
- 4) Той, хто написав книжку.
- 5) Мешканець Туреччини.

А не забудьте прислати розгадку до „Готуйся”!

**
*

РОЗГАДКИ ЗАГАДОК

ВЕРЕСЕНЬ, Ч. 7 (128)

Загадки Адріана Городецького:

Ірка, Віск, Авто, Ноги,
Фарба, Ранок, Аркан, Надія,
Китай, Орест.

Разом: ІВАН ФРАНКО.

Загадки зі „Срібlistого павутиння”:

Барак, Машт, Безрукавник, Се-
стричка, Беретка, Наплечник,
Прогулянка, Збірка, Криївка, За-
судка (до новацької хустини).

Що це таке?

смЕреКа, бЕрїЗка, коНюШинка,
ПлоТичКа, КаштАни, Жабка, че-
РепашКа, СоСонКа, зоЗулїні Че-
реВиЧки.

Хованка

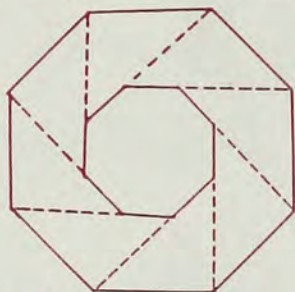
Валїза, наплечник, постіль,
коц, ковдра, подущина, одно-
стрій, білля, піжама, штанці, шта-
ни, пасок, светер, вітрівка, шап-
ка, дощевик, взуття, скарпетки,
рушник, мило, щіточка, паста,
гребїнь, щітка, голка, нитки, мі-
шок, лямпка, ніжик, зшиток,
олівці.

Загадки про природу:

Морква, капуста, вишня, ромашка, сова, комар, лилик, коза, їжак.

Як скласти зірку?

— це бачите на цьому образку!

ЛИСТОПАД, Ч. 9 (130)

Допоможіть Калині!

Думаємо, що всі Ви знайшли Калині дорогу до українських книжок у бібліотеці!

Як укласти шифри?

Шифр ч. 1: ДОБРЕ ДІЛО РОБИ ВСЮДИ, ДОБРИЙ НОВАК З ТЕБЕ БУДЕ.

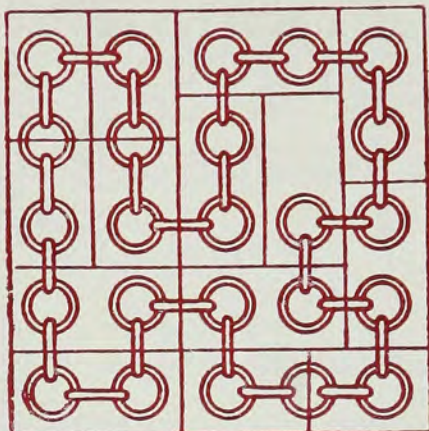
Шифр ч. 2: НОВАК СТАРАЄТЬСЯ БУТИ ЩОРАЗ ЛІПШИЙ. На кінці цього шифру Хляп з'їв одну одинку — і треба похвалити, що дуже багато новаків, які прислали розгадки — завважили цю помилку! Це знак, що розгадували вони дуже сумлінно!

Загадки:

1. Осінь.
3. Дерево влітку та осінню.
3. Перелетні птички.

Розірваний ланцюг

Ось так можна його направити!

Дарунок на святого Миколая:

Храплива: Чародійне авто.
Три правди, К. Перелісна.

Добрі розгадки прислали:

Нестор Кропельницький та Нестор Атаманюк з Аргентини, Олесь Кузишніч, Нью Йорк, Людмила Шанта, Оксана Винницька, Лариса Яримович, Теодор та Богдан Бабяки, всі з Торонто, Андрійко Возняк з Клівленду, Віра Воловодюк із Флашінгу біля Нью Йорку, Уляна Бачинська з Філадельфії, Мона Христя Снилик із Лос Анджелес, Тася й Данило Галібеї з Норвок, Михась Обаль з Дітройту, Андрійко Юзенів, Нью Йорк,

Як знаєте, всі, хто прислав добрі розгадки — дістануть в нагороду книжечки.

 Рій "Зоретлавіці"

   раз зимою

Всі прийшли без -го -

А за те в -ах в них зброя:

 КВАЧ, , з водою.

Стали листити -у:

 , стіни і долівку.

Як скінчили всі кімнати,

Стрих побігли замітати

Глиб! - а там дивіться ЛЮДИ!

Ми ї забули про те кудо!

Каже так новак МИКИТА :

- всяка це

